

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
ДОБРІ ПОРИ ДНЯ, МИР ТА МУР-МУР	9
СОЛДЮЦЬКІ СЛОВА	15
З ТИМИ БДХОЛАМИ НІКОЛИ НЕ ВГАДАЄШ	21
«ПАНЕ ПРОФЕСОРЕ, ВИ ВЖЕ НАХЕРЛИСЯ?»	49
ДЛЯ ВТАЕМНИЧЕНИХ І НЕ ТІЛЬКИ	65
МАНДРІВЦІ Й ОСІЛЬЦІ	73

Купить книгу на сайті kniga.biz.ua >>

НА КОЖНЕ СІЛЬЦЕ — СВОЄ СЛІВЦЕ 101

**ПРО СЛОВА-ПРЕДКИ ТА ЇХНЮ
(ДЕКОГО) ДРУГУ МОЛОДІСТЬ** 119

СЛОВА-~~НЕ~~ МОВЛЯТА 133

ЗАГАДКОВІ ПРЕДНАННЯ 145

ЯЗИКОМОВА 159

АНСАМБЛЬ РОЗМАЇТОСТЕЙ 181

Купить книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ПЕРЕДМОВА

**ЧИ МОЖНА ОБІЙМАТИСЯ СЛОВАМИ?
ЯКЩО ТАК, ТО ЯКИМИ З НИХ
ОБІЙМАТИСЯ ДУШЕВНІШЕ?**

Чому помідори на Закарпатті зовуть **парадичками**, і що таке **шведка** на Запорозжі й Січеславщині? Що не так у запитанні «Пане професоре, ви вже нажерлися?»? Чому слова **фейспалм** і **грушний** активно вживають нинішні підлітки, а літні люди їх не розуміють? І чому літні люди розуміють слова **лікнеп** та **рухівці**, а молоді — хіба якщо заглиблюється в історію? Що таке літературна мова й чи варто стежити за тим, щоб усе говорене було літературним?

**СКІЛЬКИ МОВ Є У СВІТІ?
ЧИ МОЖЛИВО ЇХ ПОРАХУВАТИ?**

Яка мова світу має найбільшу кількість мовців? Що відбувається з мозком людини, яка вивчає іноземні мови?

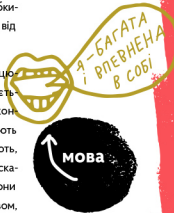
Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Ця книжка написана для того, дорогі читачки й читачі, щоб поділитися з вами тим, що я знаю і думаю про мову. Ітиметься передусім про українську, та майже кожна сторінка мерехтить прикладами з інших мов, адже вони пов'язані між собою. Бодай тому, що мають спільних предків. Так, мови теж мають предків, як і люди. І як родичі бувають між собою схожі, так і в певних мовах можна знайти чимало спільних рис.

Як і люди, мови можуть позичати щось одна в одній — слова, ба навіть звуки. Слова, як люди, бувають мандрівниками, емігрантами, оселяються в чужій мові, набувають там громадянство, обживаються, народжують діточок... Як і люди, є мови з міцними позиціями в світі, а є зі слабкими. Від чого це залежить? Від зовнішності, ой, вибачте, від милозвучності, багатства — чи від інших чинників?

Мені здається, що мова, як і людина, здатна... танцювати. Так, танцювати на наших устах. Це відбувається тоді, коли ми вільні духом, а наша мова, мова конкретного Я, — багата і впевнена в собі. Слова стають парами чи в коло, дивовижно рухаються, стрибають, на якусь мить застигають у повітрі, потім знов опускаються на землю, беруться за руки, обіймаються... Вони усміхаються, бризкають сміхом або й вибухають гнівом, розтирають сльози по щоках у смуткові, кривляться від огиди — на все це вони здатні, і все це свідчить про те, що вони — живі.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ЧИ МОЖНА ОПАНУВАТИ, ОВОЛОДІТИ МОВОЮ?

Це велике питання — хто ким володіє, хто над ким панує: людина над мовою чи мова над людиною. Мова може бути слизькою, наче ожеледиця, мова може навіть зраджувати — коли ти маєш на думці щось одне, а тебе розуміють геть інакше. Що слід робити, щоб мова не зраджувала, не давала послизнутись, а була вірною супутницею?

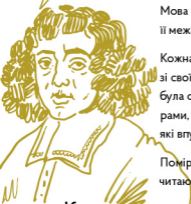
«Слова Петра про Павла більше кажуть про Петра, ніж про Павла», — сказав голландський філософ **Бенедикт Спіноза** понад триста років тому. Не тільки ми говоримо мовою, а й наша мова говорить про нас. Мова — це і є ми. Українська мова — це не лише «крихітна свічечка букви Ї» та «місячний серпик букви Є», як висловився у своєму вірші український поет **Іван Малкович**. Мова — це ще й Я. Багато-багато Я у нашій країні та за її межами.

Кожна мова здатна єднати і здатна відділяти. Єднати зі своїми, відділяти від чужих. Що потрібно, щоб мова була спільним для українців домом — із надійними мурами, які боронять од ворогів, і привітними брамами, які впускають друзів?

Поміркуймо про це разом: я — розповідаючи, а ви — читаючи.

Купить книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

СЛОВА ПЕТРА ПРО
ПАВЛА БІЛЬШЕ
КАЖУТЬ ПРО ПЕТРА,
НІЖ ПРО ПАВЛА

ДОБРІ

ПОРИ ДНЯ,

МИР

ТА МУР-МУР

Купить книгу на сайте kniga